

Uitgelicht

Marokkaanse meiden met roze handschoenen in de boksring

Kickboksen is al langer populair onder Marokkaanse jongens. Nu kiezen ook steeds meer Marokkaanse meisjes voor de stoere vechtsport.

Door Janny Groen

Sinds twee jaar kickboks cultureel antropologe Jasmijn Rana (26) zelf ook. Rana doet onderzoek naar de groeiende populariteit van die sport onder Nederlands-Marokkaanse meiden. Ze hecht veel belang aan 'participerende observatie'. 'Als je niet weet wat de doelgroep voelt, niet weet wat het is met blauwe plekken rond te lopen, kun je daar niet goed over rapporteren.'

Meppende Marokkaanse meiden in de ring, dat beeld boorst met het verwachtingspatroon van de gemiddelde Nederlander. Die denkt eerder aan meiden die worden onderdrukt, zonder begeleiding het huis niet uit mogen, geen eigen wil hebben, hun lichaam moeten verbergen.

'Opvallende uitkomst van mijn onderzoek is dat het veelal om gewone meisjes gaat, die naar school gaan, stage lopen, een bijbaantje hebben, hun huiswerk niet afkrijgen, zenuwachtig zijn voor een examen', zegt Rana, die een Nederlandse moeder en Pakistaanse vader heeft. Dat wil volgens haar niet zeggen dat die meiden geen horden hoeven te nemen. 'Want bijna alle vaders zijn er niet bij mee dat hun dochters gaan kickboksen.'

Rana sprak met de meiden in de kleedkamer, tijdens het shoppen en bij de bushalte over hun keuze voor de stoere vechtsport. Welke obstakels hebben ze moeten nemen, waar dromen ze van, waarom zijn ze niet gaan zwemmen of tennissen? 'Rolmodellen in de sport hebben een aanzuigende werking', zegt Rana. 'Na het succes van Raymond van Barneveld is de dartsport populairder geworden. Autochtone sportsuccessen hebben echter weinig invloed op allochtone gemeenschappen. Marokkaanse meisjes hebben niets met het Nederlands hockeyelftal dat olympisch kampioen wordt. Zij kijken naar Marokkaanse rolmodellen.'

Onder Marokkaanse mannen en jongens is de populariteit van kickboksen in de jaren negentig al sterk gegroeid. Dat heeft volgens Rana vooral te maken met het aanbod van sportfaciliteiten in hun wijken. Tennisbanen en balliescholen zijn er niet in die wijken en allochtone ouders sturen hun kinderen niet op zelfkamp. Rana: 'Voor boksen en kickboksen heb je niet veel meer nodig dan een zaalje en boksballen. Er komen er steeds meer in buurthuizen.' Avonds worden gymzaaltjes van basisscholen gehuurd.'

Wereldkampioene

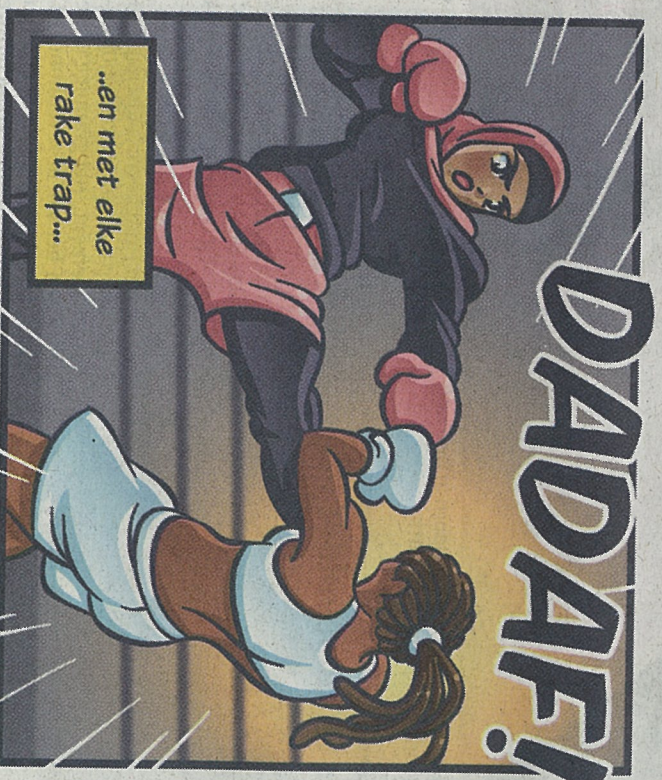
De Marokkaanse meiden kenden het kickboksen dus al van hun vaders en broers, voor hen zelf was die sport nog een brug te ver. Voor hen werd kickboksen een optie door het succes van de Haagse Soumia Abalhaja (1988), die opgroeide in de Haagse Schilderswijk.

In 2006 werd Soumia op 17-jarige leeftijd Nederlandse en een jaar later wereldkampioene thaiboksen. Ze ging werken als veejay voor de omroep TMF, waar ze het programma *Reaction* presenteerde. Kreeg een rol

Striptekening van Sandra de Haan.

“In de Koran staat dat je goed voor je lichaam moet zorgen. Dat doe je met kickboksen

Striptekening van Mike Kok.

make-up, onbedekte haren. Maar het spreekt aan, ook veel Marokkaanse meisjes willen een slank lichaam.'

Lady's only-trainingen

Om de weerstand tegen die 'machosport' bij ouders te overwinnen, gaan de meeste meiden naar *lady's only*-trainingen. 'Het argument dat ze niet met jongens sporten, trekt veel ouders over de streep', zegt Rana. 'En als dat niet lukt, komen de meiden ver met een verwijzing naar de Koran. Daarin staat dat je goed voor je lichaam moet zorgen. Dat doe je met kickboksen.'

Rana tekende allerlei verhalen, overwinningen en angsten op. Een meisje vertelde dat haar oom, een radicale moslim, ontdekte dat ze naar kickboksen ging. Dat mocht ineens niet meer van haar ouders. Ze verzon smoezen en ging stiekem toch. Er is de vrees voor lesbische te worden aangezien en zo aantrekkingskracht op jongens te verliezen. 'Het is fascinerend om te zien hoe ze omgaan met hun vrouwelijkheid in die sport. Velen dragen een roze broekje, roze handschoenen en schenbeschermers.

mers. Sommigen trainen in lange broek met hoofddoek.'

Dat wordt niet altijd verplicht door de ouders. 'Ik ken een meisje dat traint met hoofddoek, terwijl haar moeder die niet draagt. Haar grote droom is ooit te kunnen deelnemen aan een professioneel toernooi.'

Veel sportbonden verbieden islamitische kledij met een verwijzing naar de veiligheid. Het Franse meisjesvoetbalteam werd dit jaar om die reden uitgesloten (door de wereldvoetbalbond FIFA) van deelname aan de Olympische Spelen voor de jeugd in Singapore.

Op de Spelen in Londen in 2012 wordt vrouwenboksen voor het eerst toegestaan. 'En ook de hoofddoek', zegt Rana. 'Het taboe op de hoofddoek in topsport is er dan af. Dat kan grote gevolgen hebben voor de ambities van moslimas. Ze kunnen dan ook het hoogste bereiken en toch vasthouden aan hun islamitische identiteit. Sommigen vergelijken topsport met het gebed (moslims worden geacht vijf maal per dag te bidden), je hebt er doorzettingsvermogen en discipline voor nodig.'

Levensverhalen van kickboksende meiden in stripvorm

De levensverhalen van de kickboksende meiden moeten worden doorverteld, vindt cultureel antropologe Jasmijn Rana. 'Vooral omdat ze indruisen tegen de heersende beeldvorming'. Wetenschappelijke rapporten hebben een beperkt bereik. De organisatie waarvoor Rana werkt, Imagine IC, zocht naar een populair communicatiekanaal en kwam uit op de strip. Zeven striptekenaars, onder wie Peter Pontiac, Maaike Hartjes en mangatekenaar Mike Kok, hebben zich door de verhalen laten inspireren.

Kok (38) heeft in zijn strip 'een mix gemaakt van de verhalen', zegt hij. 'De moslima met profsport-ambities komt erin voor, de liefde, het slankheidsideaal.' Kok woont vlak bij de wijk Transvaal in Den Haag, waar hij veel vrouwen met hoofddoek ziet rondlopen. 'Je beseft dat je heel weinig van die wereld weet. De verhalen van die meiden geven een inkijkje. De strip is een hele goede manier om mensen wat te leren, beter dan schoolboeken. Zeker voor jongeren, de generatie die is gevormd door de beeldcultuur.'

De educatieve kracht van strips hebben de Japaners eerder ontdekt dan wij, weet Kok. 'Die maken al veel langer dergelijke strips. De Japanse mangastijl sluit goed aan bij de kickboksende Marokkaanse meiden. Het thema problemen overwinnen komt in manga's veel voor.'

Het werk van de zeven tekenaars is door Imagine IC bijeengebracht in de tentoonstelling *Chicks, Kicks and Glory*, die van 16 september tot 5 februari te zien is in Amsterdam Zuidoost. Daar zal Kok ook een aantal strip-workshops geven.

Rana: 'Begin volgend jaar treedt een aantal meiden, met professionele dansers, op in een dansvoorstelling die te zien zal zijn in Amsterdam, Rotterdam, Utrecht en Den Haag.'